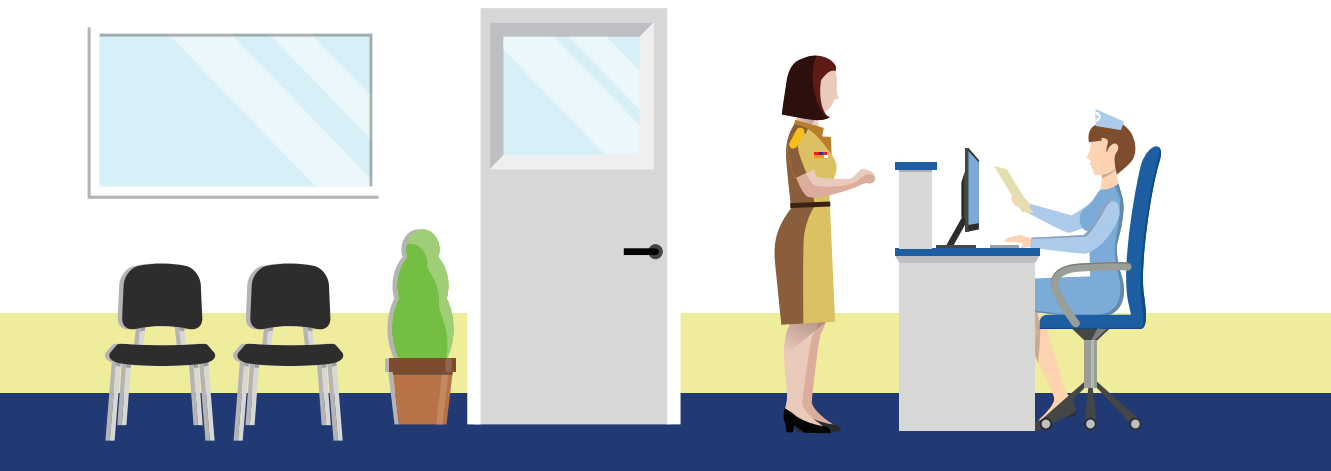
โครงการบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ

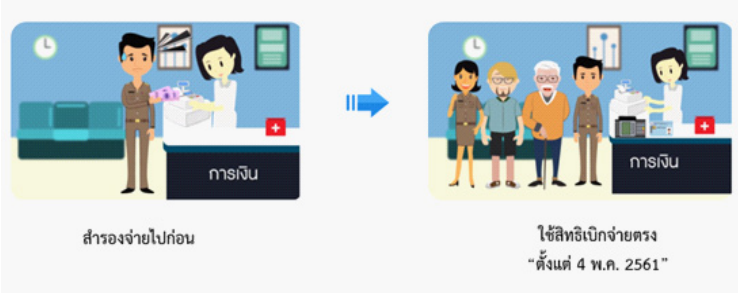
โดย กองสวัสดิการรักษาพยาบาล
กรมบัญชีกลาง

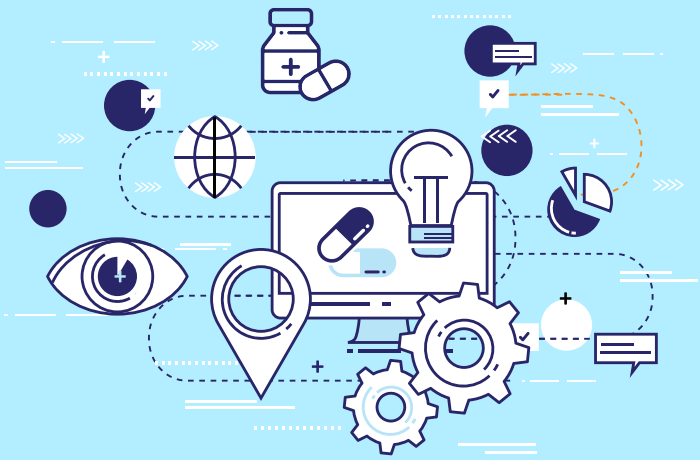
> โครงการบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการ เป็นการปรับปรุงระบบเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล โดยนำแนวคิดของบัตรเครดิต/เดบิตที่มีการยืนยันตัวตนของผู้ถือบัตรผ่านการทำธุรกรรมที่เครื่องรับรายการบัตรอิเล็กทรอนิกส์และการออกเลขอนุมัติ (Approved Code) มาใช้ร่วมกับระบบจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาล รวมถึงเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลบุคลากรภาครัฐของกรมบัญชีกลาง ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจะใช้ “บัตรประจำตัวประชาชน” เป็นสื่อกลางในการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงเพื่อยืนยันตัวตนในการเข้ารับบริการ ณ สถานพยาบาล ในการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลได้ทันทีและทุกที่ ณ สถานพยาบาลของทางราชการที่เข้าร่วมโครงการเบิกจ่ายตรงโดยไม่ต้องทดรองเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อน

ทำไมต้องปรับรูปแบบการเบิกจ่าย

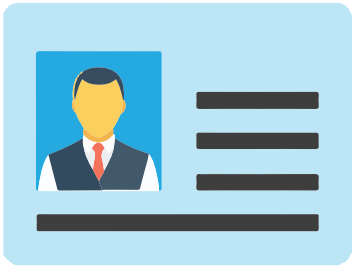
เดิมผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวกว่า 4.5 ล้านคน ประสบปัญหาการใช้ระบบเบิกจ่ายตรงค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอก ณ สถานพยาบาลของทางราชการ เพราะการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงจะต้องลงทะเบียน รวมถึงต้องมีการยืนยันสิทธิก่อนเข้ารับการรักษาเป็น 15 วันทำการ ทำให้ในระหว่างรอผลการลงทะเบียน ผู้ใช้สิทธิต้องทดรองเงินค่ารักษาพยาบาลไปก่อน แล้วนำใบเสร็จค่ารักษาพยาบาลไปเบิกที่ส่วนราชการต้นสังกัด และหากไปสถานพยาบาลอื่นที่ไม่ได้ลงทะเบียนไว้จะไม่สามารถใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงได้ นอกจากนี้ พบว่าสถานพยาบาลหลายแห่งมีการส่งข้อมูลเพื่อขอเบิกเงินค่ารักษาพยาบาลซ้ำซ้อนและไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทำให้กรมบัญชีกลางไม่สามารถตรวจสอบได้ทันท่วงที จึงทำให้เป็นที่มาของการพัฒนาระบบการทำงานผ่านระบบดิจิทัลมากขึ้น

บัตรประชนใบเดียว...ก็เพียงพอ

กรมบัญชีกลางดำเนินโครงการบัตรสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการได้ภายในกรอบวงเงินที่กำหนดในวันที่ 4 กรกฎาคม 2560 ซึ่งเดิมได้มีแนวคิดการออกบัตรใหม่เป็น “บัตรสวัสดิการรักษาพยาบาล” แต่จากการศึกษา กรมบัญชีกลางเห็นว่าแนวคิดในการนำ “บัตรประจำตัวประชาชน” มาใช้แทน โดยไม่ต้องดำเนินการออกบัตรใหม่ดังกล่าว จะช่วยลดภาระในการพกพาบัตรหลายใบและภาระงบประมาณในการจัดทำบัตรใหม่ หลังจากการเข้าพบเพื่อหารือร่วมกับโรงพยาบาล ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการเงิน และหน่วยงานภาคเอกชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดทำระบบคอมพิวเตอร์ จึงได้เสนอขออนุมัติปรับปรุงโครงการต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และได้รับอนุมัติ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2560 โดยมีขั้นตอนการใช้สิทธิเบิกจ่ายตรงประเภทผู้ป่วยนอกด้วยบัตรประจำตัวประชาชน และได้เริ่มใช้นโยบายดังกล่าว ตั้งแต่ วันที่ 4 พฤษภาคม 2561 เป็นต้นมา

ประโยชน์ที่ได้รับ...มากกว่าที่เห็น

การดำเนินโครงการบัตรสวัสดิการนั้น ทำให้ผู้มีสิทธิสามารถใช้สิทธิได้ทันที โดยไม่ต้องทำการทดรองจ่าย และสามารถใช้บริการได้ทุกสถานพยาบาล แต่ประเด็นสำคัญ คือ การทราบข้อเท็จจริงข้อมูลพฤติกรรมและค่ารักษาพยาบาล (Big Data) สำหรับใช้ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายด้านสวัสดิการรักษาพยาบาลข้าราชการในอนาคต ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณและทราบถึงข้อมูลเชิงลึกเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ทำให้เกิดระบบกำกับควบคุม และตรวจสอบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลในระบบเบิกจ่ายตรงในเบื้องต้น เมื่อโปรแกรมจะตรวจจับข้อมูลที่ผิดปกติตามเงื่อนไขที่กำหนด (Requirements) กรมบัญชีกลางสามารถจัดการสิทธิเบิกจ่ายตรงของบุคคลที่ตรวจพบความผิดปกติดังกล่าวได้ในทันที (Fraud Detection) โดยไม่ต้องรอระยะเวลาการขึ้นรอบข้อมูล อันนำมาสู่การแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วน รวมถึงการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิ ส่วนราชการหรือกรมบัญชีกลาง ทำให้ผู้มีสิทธิและบุคคลในครอบครัวจำนวน 4.5 ล้านคน ไม่ต้องลงทะเบียนเบิกจ่ายตรง มีเซลล์สลิปและเลขอนุมัติเป็นหลักฐานการแสดงตนผ่านการใช้บัตรประจำตัวประชาชนผ่านเครื่อง EDC และกรมบัญชีกลางจะได้รับข้อมูลการใช้สิทธิของโรงพยาบาล แบบ online (real time) และมีข้อมูลในการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้ใช้บริการ การจ่ายยาของโรงพยาบาลที่ผิดปกติ เป็นต้น ทำให้เกิดความระมัดระวังของผู้ใช้บริการและความรัดกุมในการจ่ายยาของโรงพยาบาลมากยิ่งขึ้น โดยพบว่าหลังจากเริ่มโครงการนี้ ในปีงบประมาณ 2561 ทำให้ค่ารักษาพยาบาลประเภทผู้ป่วยนอกลดลงจาก 49,756.56 ล้านบาท เหลือเพียง 48,213.15 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.10